

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה – לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאוווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבט הלוי' זצוק"ל

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

למה נגרע מן הבהמה?!

מלמדה, בלי דעת וכלי לבא להכרת הטוב לה' על ידם, הרי שהיונה - הינו הנאמנות של התפלין - נהפכים לו לחרב. כי אמרו חז"ל (ויק"ר א טו): "תלמיד חכם שאין בו דעת, נבלה טובה הימנו". והדעת הינו מדת הכרת הטוב, כמו שמצינו שהנביא מוכיח "ידע שור קנהו וחסור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן", שמוכח מקך שהקב"ה תובע ש'ישראל ידע' [הינו שנרכש דעת] להתנהג בהכרת הטוב, כמו הבהמה שיש לה הכרת הטוב לבעל הבית.

כשרון או כשלון?

ואדם שאין לו הכרת הטוב לה' הך התפלין ובכל עת, וכן אם אין לו הכרת הטוב לכריות, הרי שהוא יותר גרוע מבהמה, כי לבהמה יש הכרת הטוב ולו אין. ועוד, שהבהמה לא מספנת לבא לעברות נוראות כמו האדם, ואלו אדם שאין לו הכרת הטוב הוא מספן לבא למעשים רעים מאד. ולכן את החוטא מלקים בזנבה של הבהמה, כדי להוכיח אותו על כך שלא למד מבהמה להכיר טובה.

ומדת הכרת הטוב תלויה במדת הענוה, כי אדם שמתנאה מהצלחותיו הוא רחוק ממתת הכרת הטוב. ועל כל החכם נוהר שלא להתנאות בכשרונותיו, אלא הוא מבין שהכשרון יכול להפך לו לכשלון אם יתנאה בו. ולכן הוא נשפל, כי הוא מבין שהחכמה אינה להיות בעל כשרון, אלא החכמה הגדולה היא לתקן את המדות, וכיון שעדין הוא לקוי במדות רעות הוא לא מתנאה.

ולכן האדם צריך להתבונן בפנימיות של כל דבר ולא להמשיך אחר החיצוניות - להתנאות מכשרונותיו החיצוניים. וכמו כן הוא גם בכל עניני עבודת ה', שצריך להזהר שלא ללכת אחר החיצוניות, ואמנם ישנה מעלה בחיצוניות, שהיא מעוררת את הפנימיות, אבל צריך להזהר שלא לשכח את העקר שהוא הפנימיות.

"ויהי בשלח פרעה את העם". לאור יציאת מצרים ה' מצוה על עם ישראל את מצות אכילת מצה ומצות פטר חמור, ועל שניהם נאמר שעלינו להסביר לכן שאנו עושים זאת משום ש"בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים", ונצטוו להניח בתפלין את הפרשיות הללו על ידינו ועל ראשו לזכרון.

למה נגרע מן הבהמה?!

ולכאורה, כשם שמצות פטר חמור היא מתקיימת גם בבני אדם וגם בבהמות, מדוע אין מצוה כמו כן להניח גם על הבהמות וזכרון כדגמת התפלין?

אלא שהתורה מצוה אותנו במצות התפלין להניח את הפרשיות הללו, בשביל שנספר לבנינו את הנסים שה' עשה עמנו, כמו שנאמר לפני כן "ויהי כי ישאלך בנך", ואותה מחשבה שצריך לחשב בפטר חמור ובהקרבת הקרבנות - צריך לחשב גם בהנחת התפלין, לזכר על ידם את חסד עורנו ובשרנו הך הנחת התפלין העשויות מעור הבהמה.

והנביא אומר: "הרבה כושל גם נפל... מפני חרב היונה", וצריך להבין, איזה חרב יש ליונה, הרי מדתה של היונה היא מדת הנאמנות הפך החרב וההריגות?

יונת התפלין

אלא דהנה מצינו (שבט מט.) באילוש בעל כנפים שהניח תפלין בזמן שהמלכות אסרה זאת, וכאשר פגש אותו אחד מהמלכות, אמר לו שיש בידו כנפי יונה, וכשברך נעשה נס והתפלין היו נראים לו ככנפי יונה. ומדוע בחר לומר דוקא כנפי יונה? מפני שהתפלין אמורות להביא לנו נאמנות לה' - כמדתה של היונה, על ידי שנכיר דרכם בחסד ה' שנותן לנו בריאות בכל אברי גופנו. ואדם שמניח את התפלין כמצות אנשים

מתיקות הויסים

ההצלה מני צלמות

בחדש שבט תש"ט ארעה קידוע המהפכה הגדולה באיראן, כאשר עמד סם ראש ממשלה אוהב יהודים והשונאי ישראל ערכו שם מלחמה עד שהפילו אותו משלטונו, והיהודים באיראן היו נתונים בסכנה.

וכך מספרת ממשקה שהיו מתושבי איראן: השארנו הכל מאחור וברחנו לארץ ישראל לסבא וסבא שלי, כעבר כחצי שנה אחרי שהמב באיראן נגרע מעט, חזרנו חשכנו שנוכל להמשיך לגור שם כקדם.

אך מאחר וההפגנות נמשכו גם היו אימים מכל פנה - אבא החליט שהוא רוצה לעבר ולגור בארץ אחרת, אחיו ברחו בינתים לארה"ב אך אבא בקש מאמא את ספר התורה המתרגם לפרסית שקבלה אותו מהסבא שלה, ובקש מהשם שיכונן אותו לאיזה ארץ ללכת.

ואו כשהוא פתח את הספר ראה את הפסוק "ויעלו ממצרים ויבאו ארץ נענו", כמובן שהיו התנגדות מצד הממשלה מפתח הקשי הגדול שפרוץ בקה אר אבא היה החליט לעלות לארץ ישראל. הספיקו למכר את הבית וההנות, ארנו מוודות וספרנו לכלם שאנו נוסעים לצרפת.

בחדש אלול תשי"מ - קנינו כרטיסי טיסה לצרפת והגענו לשה התעופה באחוז בבדיק הבטחוני המקפד חפשו עלינו כסף ותכשיטים והקשו עלינו בכל דרך אפשרית, בעצת אמא, אבא החביא את הצ'ק הבנקאי בתוך תיק בית הספר של אחיו הכבוד שהיה על גבו.

במהלך ההפגנות אבא חזר על הפסוקים "אבא בכח" כמה וכמה פעמים. אפלו שפתחו את התיק ובדקו אותו, הקב"ה היו את הדי של הבודק מהמקום בו הסתר הצ'ק. כיון שאחרנו וגם מפני העכובים של הבדיקות, נוצר מצב שהזמן דחק ונאלצנו להשאיר את רב המוודות מאחור ולעלות למטוס כאחרוני הנוסעים, בעוד שהיה זה המטוס האחרון שיצא לצרפת. ישבנו במקומותינו והטיס היע את המנועים אלא שאז ארעה דרמה נוראה עברונה...

המשך המעשה בעמוד ד'

יכנס ויקבל את עצת הרופא לרפואתו, כך עלינו להמתין ותכף כשיגיע הזמן הנכון יגיעו לנו הישועות הטובות לנו.

חיים של מדות

ועתה יובן גם מה שאמרנו: "מי שרוצה למות יתיה את עצמו". הינו, שאדם שחש לבו דבר טוב והוא הפך להמית את המדות הרעות שלו, עליו להחיות את המדות הטובות שבנפשו, כי מעט מן האור של המדות הטובות יכול לרחות הרבה מן החשך של המדות הרעות.

ו"מי שרוצה להתקבל על הבריות, ישנא את המלכות והשלטון". כלומר שיתרחק ממדות המלכות והשלטון ולא ירצה למלך ולהתנאות על הבריות, אלא להפך ישתדל להיות תחת התלמידי חכמים הצדיקים שהם המלכים האמתיים, כמאמרם "מאן מלכי? רבנן!".

ואלכסנדרוס אמר שראוי לו דוקא לאהב את המלכות והשלטון, ודבריו מכונים לצדיקים שנטבעם הם שונאים את המלכות והשלטון - שעליהם להתנצר לאהב לקחת עליהם את המלכות להטיב לאחרים ולקדם דעת ה'.

בני או אני?

ופעמים רבות ישנם לאדם טענות ותרעומות על בניו, כשרואה שהם נוהגים בדרכים שאינם מוצאים חן בעיניו, ולכן הוא צועק עליהם ומבזה אותם. אבל אינו מבחין שהמדות הרעות שהוא רואה בהם הם המדות הרעות שלו בעצמו שהם קבלו אותם בירושה ממנו, ומה שיצעק עליהם לא יועיל לו לתקן את אורחותיהם, אלא רק כאשר הוא יתקן את המדות שבנפשו ובניו יראו שהוא שותק גם כאשר יש לו מה להתרעם ולהתלונן - אזי גם מדותיהם יתקנו.

ולפעמים ישנם לאדם תרעומות על הנהגת ה', כשרואה שישועתו מתמהמהת מלבוא ואינו מוצא את זיווגו או שלא זכה בבנים או שאין לו בית ופרנסה. כמו שאנו קוראים בפרשתנו על התלונות שהתלוננו במדבר על המים ועל המזון - דבר שמסב לנו בושח גדולה, שאחרי כל הטוב שהרעיף עלינו ה' באנו לכלל תרעומות ותלונות.

ובכדי להמית את התרעומות שיש בלבנו עלינו להבין שאנו נמצאים ב'פרוודור'. וכמו שאדם מחכה לרופא בפרוודור, וכשיגיע תורו הוא

"ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד ה' הגמרא (תמיד לב) אומרת: "מי שרוצה לחיות ימית את עצמו, ומי שרוצה למות יתיה את עצמו. ומי שרוצה להתקבל על הבריות, ישנא את המלכות והשלטון. ואלכסנדרוס אמר: שיהאב את המלכות והשלטון ויעשה טוב עם בני אדם".

ובנדיא הדברים אינם כפשוטם, ובבאור הדברים נראה לומר דהנה לכל אדם ישנם מדות שבהם הוא לקוי, וכמו שבגנמי לכל אדם ישנם לקויים בגופו כך יש לו לקויים בנפשו במדותיו. ועצתו היא להמית את המדות הללו, ולא תמיד אדם יכול לעקור את מדותיו הרעות, לכן ראוי להשתיק את המדות הרעות ולהרדים אותם.

וכמו שאמרו חכמים, "לא מצאתי לגוף טוב משתיקה", כי כשאדם שותק הוא משתיק את המדות הרעות שבנפשו, ואלו הדבור מעורר את מדותיו הרעות. וכגון כשמתעוררת תרעמת בלבו על חבריו, הרי שאם הוא יתחיל לדבר על כך תתעורר בו מדת הפעס ושאר מדות רעות, ואלו אם ישתק - מדותיו הרעות ישתקו ולא יתעוררו בנפשו.

מתיקות רגעי דוד האחרונים

מיעקב אבינו שהיו בו את כל המדות הטובות - כמו שכתוב: "ויבא יעקב שלם", שהיה שלם בתורתו, הינו בכל מדה טובה.

וכיצד בזה מצינו אצל דוד מלכנו שלמד את

שאין בחברו. כמו שמצינו גם שהשכטים נמשלו כל אחד לחיה אחרת, כי בכל אחד מ'ישראל יש טבע טוב מיחד שאינו קים בחברו.

וכל אחד מהשכטים קבל את מדתו הטובה

"והמים להם חומה מימינם ומשמאלם", מובא במדרש (שמו"ל כד א) שהים נקרע לי"ב קרעים וכל אחד מהשכטים הלך בשער שלו, ובה רמו שלכל אדם ישנם כחות אדירים ומיחדים מה

מרידות עצות אחיהמל

בציור שבכותרת הגליון: משה רבנו קורע את סוף לגיני השכטים. כאשר לכל אחד מהם נבקע שביל מיוחד משלו.
מדוע לכל שכט נוצר שביל מיוחד ולא היה די בשביל אחד לכלם?

בציור שלפנינו: דוד מלכנו מלמד את מפיבטש את חכמת התורה, ומפיבטש מקלים את פני דוד בכה החכמה שקבל ממונ. וטוען לו שטעה בפסקים שפסק. ואת דוד מלמד את אמונת המלחמות. ויואב מתנאה על דוד ומתנהג אליו שלא כנאמנות. כמו כן את אחיזתפל. הנפר מהחלון, למד דוד את החכמה ליעץ עצות טובות. ואחיזתפל השתמש בחכמה הזאת ליעץ עצות רעות לאבשלום כשמרד בידו.

מה ראה דוד ללמד את תלמידיו חכמה שעמה הם מרדו בו? מה היה החיוק של דוד שלא להצטרף מפק שתלמידיו מרדו בו? ומה היה שחרו של דוד על שעמד בפניו זה?

ההסבר המלא לציורים והתשובות לשאלות, במאמר: 'מתיקות עינו הטובה של דוד', ובמאמר שאחרינו: 'מתיקות רגעי דוד האחרונים'.

מתיקות שיחי

הפילות

רבנו של עולם, זכני להיות חכם שאוהב תוכחה, ולא אהיה לץ השוא את מי שמוכיחו, כמו שנאמר: "אל תוכח לץ פן ישאגה, הוכח לחכם ויאבהד". ולכן אתרחק ממתת הליצנות - שהיא הקרירות שלא לרצות להורות בטעיותי, אלא אתנהג בהפך מקך ובכל פעם שאשמע דברי מוסר אבדק כמה הדברים נוגעים למדות שבנפשי שעליהם לתקנם, אף על פי שהדברים לא נאמרים במקוון אלי בדיוקא. וכך אתקן את אורחותי ואזכה לנהל חיי עולם הבא, אני ובני ביתי וכל עמך בית ישראל, אמן סלה.

ומכבד יותר בבית המדרש, וכיון שפמיבשת היה מכלים את פני דוד בהלכה וטוען שפסק הלכות שלא לאמתה של תורה חלילה, דוד קבל את הבחינות הללו ובכל פעם ירד לישב במקום נמוך יותר עד שהגיע לשבת על הארץ ממש. וזאת אף על פי שנאמר "ויהי דוד לכל דרכו משפיל וכו' עמו", ופרשו חז"ל ש"הלכה כמותו בכל מקום".

ותלמידיו דוד היו באים אליו על מנת לקבל ממנו מדות טובות, כי ללמוד פשטי אוריתא אפשר ללמוד מהרבה בני אדם, ובפרט בדורנו אפשר ללמוד את פשטי אוריתא באופן המעלה ביותר דרך ספרים המפרשים היטב את התורה באופן נפלא. אבל העקר הוא להפשח תלמיד חכם שילמדו מדות טובות, שכן אדם מלא במדות קשות, ועל פי רוב הוא אפילו לא מבחין בהם. וכגון שאדם נכשל במדות נקמה באשתי ובחבריו ואינו מבחין בכך שמעשיו נובעים ממדות הנקמה, ועל כן האדם מכבד להשתדל להושע ממדותיו הרעות.

האחרנים", ואלה פוסל את הראשונים, כלומר שאמנם דברי דוד - כמו ספר התהלים - הם דברים מעלים ואדירים מאד, אבל דוד מלכנו ככל עת עלה מעלות רמות ובסוף ימיו הגיע למעלה שהיתה גדולה יותר מכל מה שהשיג ככל ימי חייו, וגלה ואמר: לא אני שבחתי את ה', אלא הכל היה רוח ה' ופי ה' דבר וגלה שראוי לאדם להודות לה' בכל עת, גם בזמני חשכה וצער חלילה.

וזה שכתוב "צדיק מושל ראת אליקים", וידרו חז"ל (שם) שהקב"ה גזור גזרה והצדיק מבטלה. ולכאורה, איך יתכן שאדם ימשול ברצון ה'?! אלא משום שכאשר מתעורר רצון בלבו של צדיק להתפלל אל ה' ולבטל גזרה, הוא יודע שהרצון הזה הוא עצמו רצון ה', ואם כן תפלתו היא לפי רצון ה' ונמצא שבתפלתו הוא עושה את רצון ה'. וכך דוד מלכנו הבין שכל הרצונות הטובים שהיו לו, שעמם שבח את ה', היו מאת ה'.

ובפסוק מבאר שלדוד היה תלמיד בשם "עדינו העצני", וחז"ל דורשים זאת על דוד מלכנו בעצמו, שהרגיש עצמו כתלמיד והיה עדין ורך בענוה - ונתן ליוצא שר צבאו לנהל את מלחמותיו, אף על פי שלא היה נאמן אליו. וישמו 'יוצב' הוא אותיות 'אויב', כי היה אויבו של דוד, ובזכות דוד הוא הצליח בכל מלחמותיו להרוג שמונה מאות חלל בפעם אחת.

תורת ענות דוד

וחז"ל מפרשים, שדוד נקרא עדינו העצני מפני שהיה יושב בבית המדרש על הארץ בשפלות גדולה ועוסק בתורה, ונשפל על ידי מפבישת שלפעמים היה טוען לו שטעה בהלכות שפסק - שלדעת מפבישת היו מטעות, חלילה (ברכות ה).

ויש לפרש שהסבה לכך שדוד היה יושב על הארץ, היא משום שבזמנם היה נהוג שמי שבקי יותר במכני התורה מקומו לישב במקום גבוה

אנשיו את מדותיו הטובות, כמו שמנה הנביא את שמות גבוריו. וחז"ל מלמדים אותנו (מ"ק טו) שהמדות שהיו בגבורי דוד היו קצמות בדוד בעצמו. ואנשים אלו נקראו תלמידיו של דוד, ללמדנו שדוד מלכנו בעינו הטובה היה מלמד את תלמידיו את כל המדות הנשגבות של ענוה ורכות ושאר מדות טובות שטרה רבות כדי להשיגם, ולא נמנע מללמדם להם באופן ששיגו אותם בקלות.

זקף את קומתך

ומאריך קצמות באדם מדות רעות שעליו להזהר מהם ולהשמר מלצער את הקריות. ואמר חז"ל (יומא כב) "אין ממנין פרנס על הצבור אלא אם כן קפה של צרעים תלויה מאחוריו", ופרנס אינו רק פרנס כפשוטו. אלא גם כל אדם נקרא פרנס שהרי הוא פרנס של אשתו וילדיו. ולכן ה' נותן לכל אדם קשיים בימי חייו, כדי שלא תווח דעתו עליו ולא יצער את בני ביתו.

ודוד מלכנו עבר גם הוא צרות רבות ובזכותם גדל לדוד משיח ה' - רגל רביעי במרכבה. ובאמת הרבה אנשים בני דורו ושלא מבני דורו עברו גם הם צרות רבות, אלא שלא באו מכך לכרח אל ה' ולהשתתף לפניו בתפלה והודאה, ולכן לא גדלו לבני אדם רמי מעלה.

והיסורים של דוד היו גדולים שתלמידיו חכמים רבים בני דורו אהזו שאינו יהודי ככל ח"ו, כיון שהוא נבדל של רות שבאה ממוצא שלדעתם אינה ראויה לבא בקהל ה', ומלבד זאת היו לו הרבה רודפים. ואת כל הצרות הללו ה' נתן לדוד כדי שיקים את עלה של תשובה, כמו שנאמר עליו: "נאם הנבדק הקם על", ופרשו חז"ל, שהקים עלה של תשובה, הינו שלמד את הבני אדם השפלים והשחוחים איך יוכלו להקים ולזקף את רוחם.

כחו של צדיק

ובסוף ימי דוד נאמר "ואלה דברי דוד

מתיקות עינו הטובה של דוד

מוכיח אותו ובכל זאת דוד לא הצטער מדרך שלמדו את חכמת התורה. וכן דוד מלכנו למד את אחיתפל ליעץ עצות טובות, ודוד בעצמו היה מתיעץ עמו, בדומה לכך שאברהם קבל את עצת שרה. שהדרך נובע מענותותם ומיענים הטובה של אברהם אבינו ודוד מלכנו. ואף על פי שאחיתפל לא היה נאמן לדוד, כמו שיוכיח סופו - שהלך אחר אבשלום, והשתמש בהקמה שלמדו דוד ליעץ נגדו - בכל זאת דוד לא הצטער על שהחכים אותו.

ודוד בענותותו היה מתיעץ בעצמו עם אחיתפל, וכמו שמצינו שכאשר התחום עלה ובקש להציף את העולם, דוד התיעץ עם אחיתפל, שנקרא כן מלשון שדוד עשה אותו כ'אחיו' אף על

היה עובד את ה' ושרה היתה גדולה בגבואה מאברהם, ובודאי אברהם היה העקר וכל כחה של שרה הוא מאברהם. ואברהם שהיה גדול ביותר גם בגבואה תרם בעינו הטובה לשרה אשתו את המדה של הנבואה, כי ידע שהוא לא יפסיד מהטובה הזאת שהוא מטיב לה, ולהפך ביום שהוא יצטרף לנבואה שרה תעזר לו, כמו שאכן היה ששרה הורתה לו את רצון ה' לגרש את יתמעאל מהבית.

עצות התפל...

וכך נהג גם דוד מלכנו, שבעיני הטובה למד את מפבישת את חכמת התורה ונתן לו להחכים בזה יותר ממנו בעצמו, עד כדי שמפבישת היה

הנביא מספר: "ויאתאזה דוד ויאמר מי ישקני מים". וכשהביאו לו מים מגבול האויבים במסירות נפש, הוא נסך אותם לה'. וזאת משום שבאמת דוד לא היה צמא למים בגשמי, אלא כחן את תלמידיו מי מהם נאמן שמוכן למסר את נפשו כדי להשקות אותו מים. ומים הינו תורה, כלומר מים מוכן למסר נפש כדי לרכש מדות טובות - שזהו קיום התורה של דוד, ללמד את תלמידיו את מדותיה הטובות של התורה.

ועוד אפשר לפרש שמה שדוד בקש שישקו אותו מים, פרושו שבקש מתלמידיו שביאו לו את המדות הטובות שהוא למד אותם. כמו שמצינו באברהם אבינו ושרה אמנו, שאברהם

פי שְׁדוּד יָדַע אֵת כָּל הַעֲצוֹת הַטּוֹבוֹת מֵאֵת ה' שֶׁהָיָה עִמּוֹ. וְאַחִיתֶּפֶל הָיָה 'תְּפֹל' לְדוֹד, הַיְנִי שֶׁקָּבַל אֵת כָּל הַדַּעַת וְהַחֲכֵמָה שְׁלוֹ מִדּוֹד, עַל יְדֵי שֶׁהָיָה 'נְסִפֵּל' אֵלָיו וּמִשְׁמֵשׁוּ.

בעל מלחמות האויב'

כמו כן, דוד מלכנו למד את יואב את אמנות המלחמה, ומנה אותו ללחום באויבים עד שנעשה גבור גדול. והיה מתנהג כלפי דוד שלא בנאמנות, ודוד היה מתיעץ עמו איך לערוך מלחמות אף על פי שידע לעשות זאת באופן הנעלה ביותר ולא היה צריך לעצתו. בכל זאת היה מתיעץ עמו ולא התחרט על מה שלמדו.

ודוד נהג כך מפני שהיה "לכל דרכו משפיל", היינו שהשפיל למקח על עצמו יועצים, כדי שעל ידם ירגיש תמיד שהוא לא מחליט כלום, אלא שאין עצתו ואין תבונה כנגד ה' ואיך שה' ינהל את הדברים כך יהיה. ולכן בזמן דוד התורה שקבע פה עדין לא הייתה כתובה, משום שהיו צריכים להסתפל על מעשיו של דוד וללמד ממנו את דרך ה' איך להתנהג בענוה. וכגון שהיו רואים, שכאשר היו נכנסים אצלו חכמי ישראל ואומרים לו 'עמך ישראל צריכים פרנסה', היה שולח אותם להתייעץ באחיתפל אף על פי שהוא לא היה צריך לעצתו.

וחז"ל (סנהדרין מט.) אומרים, שלולי זכותו

של דוד שהיה עוסק בתורה ומתפלל, יואב לא היה מצליח במלחמה. ולאורכה, הרי גם יואב עצמו יכול להתפלל לה', ואם כן מדוע רק תפלותיו של דוד יכולות להועיל למלחמתו? אלא שתפלותיו של דוד שהועילו למלחמות, פרושו השפלות של דוד - שהיה מוכן לשבת בשפלות על הארץ ולעסוק בתורה במקום לצאת למלחמות ולהוכיח את גבורתו, שבזכות השפלות הזאת הצליח יואב במלחמות.

צמאון מתוק

וזה הפרוש שדוד בקש מגבוריו שישיקוהו מים, הינו שבקש מתלמידיו כאחיתפל, יואב ומפיבשת, שיביאו לו מהמדות הטובות שהוא למדם, כמו ששרה הביאה לאברהם את הנבואה שלמד ואכן כל אחד הביא לפניו את המדות שלמד ממנו, ודוד שמח כמה שהם השיגו, ואף נתן להם להרגיש שהם השכילו באותם המדות יותר ממנו, ואף על פי שהמדות הללו שבהם היו שוכות לדוד, דוד נתן להם ליחס לעצמם, כי ידע שהכל שיף לה'. וזו הייתה מעלתו הגדולה של דוד - שהשיגה בתכלית השלמות באחרות ימיו - שהכל שיף לה', ולו העצה, הגבורה ודעת התורה וחקמתה.

ואף על פי שהגבורים הללו השתמשו במדות שקבלו מדוד לחלק עליו, דוד לא הצטער על שלמדם, כי ידע שכשאדם נותן ומלמד את חבריו

בעין טובה, ה' נותן בכפל כפלים. כמו שאכן ה' נתן לדוד עצות טובות יותר משל אחיתפל שתלה את עצמו, וכן דוד הצליח ואילו יואב נהרג, וכמו כן לגבי מפיבשת - שלדוד היה כן בשם כלבא שבייש את פני מפיבשת בהלכה.

לעמוד בכל נסיון

לכן דוד קבל באהבה את כל מה שסבל מאותם שהחיימו והשכיחו על ידו וחלקו עליו ובזו אותו. ויתירה מזאת, אפלו על מלוכתו של דוד היו עוזרין, ולא רק עוזרין מבחוץ אלא אפלו בנו אבשלום חלק על מלוכתו של אביו, ודוד קבל זאת בשמחה, כי החיזק שהמלוכה לא ראויה לו ואם ה' רוצה לתת את המלוכה לאדם אחר, שיתנהג לו.

וכאשר דוד ברח מבנו אבשלום, כתוב שאמרו לדוד שאחיתפל חולך עם אבשלום - שזהו צער עצום שמי שדוד למדו לייעץ עצות הולך עתה עם בנו שמונר בו. ולאחר מכן נאמר 'ויהי דוד בא עד הראש', ופרשו חז"ל ש'בא לעבד עבודה זרה, ולאורכה היתכן שדוד שהיה נאמן לה' בתכלית, בקש לעבד עבודה זרה?! אלא הפרוש בזה הוא שהוא בא 'עד הראש', הינו שהגיע למצב קשה כל כך שאדם רגיל כשמיגיע לכך הוא מסגל לפרק על לגמרי, אבל דוד הגיע 'עד' למצב כזה - 'עד ולא עד בכלל' - הינו שלא פרק על ונשאר נאמן לה'.

הגשך מתיקות הניסים

בית נקסט גדול שהוקם ביזמתו, ולדוד היה פארק גדול שהיה שם קדם לכן. כעבר כחצי שנה, נתבשרנו בשורה מרה על בעלה של דודתי שהיה יהודי חלפן כספים שנהרג בכלא "אויון" שבאינדיא הנודע לשמצה, והדודה ברחת עם שני ילדיה לטורקיה על גבי סוסים וקמורים, ומכך ידענו יותר להעריך את החסד הגדול שעשה עמנו ה' בכך שהצילנו והוציא אותנו מארצם של הגוים הרוצחים והשפלים הללו. במבט לאחור אני רואה השגחה פרטית מפלאה של הקב"ה בכל רגע בתי יומדת לו על כך מאוד מאוד.

האחים הם לא צריכים לקחת אותנו כבני ערבה ולא ענה להם בקשר האלחוני והמשקי בהקראת המטוס! הגענו לצרפת וחינו כשמונה שעות להגעת מטוס שבחסדי ה' ובניסיו הגדולים הגענו עמו בריאים ושלמים לארץ ישראל. חזרנו לבית של הסבתא בתל אביב. בתור ילד בן אחד עשרה זכור לי הטעם המיוחד שיש לאויר של ארץ ישראל. למשך כשנה גרנו בקדר אחד, ובחדר השני גרו משפחת דודי שברחו עוד לפנינו, וסבא וסבתא ישנו בלון. משאלתו של אבא היה שמול ביתנו יהיה בית נקסט וגם פארק גדול וגם זה התגשם במלואו. אחרי שבע שנים אבא קנה דירה שמולו

מאמר השבוע - להרים את הנס על נס

אדם שנצל מספקיה, כגון שהתרפא ויצא לחיים, ראוי לו לעשות איה שהוא סימן שמיאיר לו את חסד ה' שהצילו לחיים. ואף על פי שיש לנו בכל יום את התפלין שפזמירות לנו את חסדי ה' שיעלנו - שכן צבעם השחור של התפלין מזכיר לנו את החסד שדמני אדם וזה ולא לקח והשחית והתפלין של יד מזכיר לנו את החסד שיעבנו וכל אברנו בריאים, והתפלין של ראש מזכיר לנו את חסד בריאות מהנו - אף על פי כן התפלין הם כנגד החסדים שהיו עושה עמנו וגם הפלל ומלכודת זאת ראוי לאדם לעשות תופרת מיוחדת ופרטית שמיאיר לו את הנס והחסד המיוחד והפרטי שעשה עמו ה'.

הדודים לתוקים

א. איזו חרב טמונה בתפילין? ב. באיזה תור אנו ממתנינים?
ג. מי הוא האדם שזוקף את קומת הכפופים? ד. מי הוא הבקי בכל ההלכות ובכל התחומים ומי הם תלמידיו שטותרים אותו? ה. מי הוא התפל שנטפל לרבו ולבסוף בגד בו? ו. איזו תורה ותפילות יכולים להועיל למלחמות?
נתן לשלח את התשובות לכתבת: 7885595@gmail.com עד יום שלישי בצרור שם, בתבת ומספר טלפון. בשורה משמחת לשבתות אלו: כל העונים נכונה יזכו במתנה יקרתית.